

T-ES(2019)02_en final (BHS nezvaničan prevod)

6. jun 2019.

LANZAROTE KOMITET

Komitet država potpisnica Konvencije Vijeća Evrope
o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i
seksualne zloupotrebe

MIŠLJENJE

**Lanzarote komiteta o
seksualno sugestivnim ili eksplicitnim slikama, odnosno video
snimcima, koje sama djeca prave, dijele i dobijaju**

Usvojio Lanzarote komitet 6. juna 2019. godine

- a. *Priznajući da djeca sve više koriste informaciono-komunikacione tehnologije (IKT), posebno društvene medije i mobilne aplikacije za razmjenu poruka, za komunikaciju i uspostavljanje odnosa;*
- b. *Imajući na umu da djeca također istražuju i izražavaju svoju seksualnost putem IKT-a, uključujući pravljenjem i dijeljenjem seksualno sugestivnih ili eksplicitnih slika i / ili video snimaka o sebi;*
- c. *Primjećujući da cilj dječjeg dobrovoljnog i voljnog dijeljenja vlastitih sugestivnih ili eksplicitnih slika i / ili video snimaka putem IKT-a nije distribucija materijala za seksualno zlostavljanje;*
- d. *S obzirom na to da djetetovo razumijevanje posljedica pravljenja i dijeljenja vlastitih seksualno sugestivnih ili eksplicitnih slika i / ili video snimaka varira zavisno o dobi i zrelosti;*
- e. *Svjestan da je u digitalnom okruženju seksualnim prestupnicima lako da ciljaju i iskorištavaju dječje seksualno sugestivne ili eksplicitne slike i / ili video snimke, što ima dugotrajan štetni uticaj na djecu prikazanu na slikama i / ili video snimcima;*
- f. *Zabrinut zbog sve većeg broja djece koja sama prave seksualno sugestivne ili eksplicitne slike i / ili video snimke koji sve više i više djece izlažu opasnosti i svjesni potrebe za podizanjem svijesti djece o alternativnim sigurnijim načinima izražavanja svoje seksualnosti;*
- g. *Naglašavajući da djecu treba upoznati da je „svaki materijal koji vizuelno prikazuje dijete koje se bavi stvarnim ili simuliranim seksualno eksplicitnim ponašanjem ili bilo kakvim prikazom dječjih seksualnih organa prvenstveno u seksualne svrhe“ u članu 20§2 Lanzarote konvencije definisan kao „dječja pornografija“ i da stoga dječje seksualno sugestivne ili eksplicitne slike i / ili video snimci koje sami prave mogu predstavljati „dječju pornografiju“;*
- h. *Odlučan u namjeri da osigura da najbolji interesi djeteta budu najvažniji elemenat u svim odlukama koje se tiču seksualno sugestivnih ili eksplicitnih slika i / ili video snimaka koje je dijete samo napravilo;*
- i. *Podsjetivši da ponašanje koje se odnosi na "dječju pornografiju", a za koju se u čl. 20§1 Lanzarote konvencije zahtijeva od država potpisnica da je inkriminira, mora biti namjerno i bespravno počinjeno;*
- j. *S obzirom na to da, kada seksualno sugestivne ili eksplicitne slike i / ili video snimke djeca sama prave i dijele radi svoje privatne upotrebe, države potpisnice trebaju voditi računa o dječjem osnovnom pravu na zaštitu privatnosti kako bi ih oslobodile od djela koja se odnose na „dječju pornografiju“;*
- k. *Nadalje, podvlačeći da druga alineja člana 20§3 Lanzarote konvencije omogućava državama potpisnice da zadrže pravo da odluče da neće smatrati*

krivičnim ponašanjem pravljenje i posjedovanje pornografskog materijala na kome su djeca koja su već napunila godine kada su zakonom dozvoljene seksualne aktivnosti u vrijeme kada je taj materijal napravljen i ona ih posjeduju dobrovoljno i isključivo radi vlastite privatne upotrebe;

l. Podsjećajući, osim toga, da je u tački 116. Komentara Lanzerote konvencije naglašeno da "u određenim okolnostima kada maloljetnici počine krivično djelo (poput, na primjer, prave dječju pornografiju među sobom i za svoju privatnu upotrebu, ali kasnije distribuiraju te slike ili ih čine dostupnim na Internetu), mogu postojati prikladniji načini za postupanje s njima i krivično gonjenje bi trebalo biti krajnje sredstvo";

m. U želji da države potpisnice usmjerava u primjeni člana 20. Lanzerote konvencije u vezi sa seksualno sugestivnim ili eksplicitnim slikama i / ili video snimcima koje djeca sama prave tako što će identifikovati situacije koje ne predstavljaju krivična djela i situacije koje zahtijevaju krivično gonjenje kao krajnje sredstvo;

Lanzerote komitet smatra da:

1. Seksualno sugestivne ili eksplicitne slike i / ili video snimci koje prave djeca u posebno ranjivim situacijama (vrlo mala djeca - npr. djeca u periodu prije puberteta - djeca s invaliditetom, djeca u situaciji zavisnosti) treba smatrati rezultatom zlostavljanja / iskorištavanja; posljedično, ovu djecu treba uputiti na službe za podršku žrtvama i ne pokretati krivično gonjenje;
2. Djeca čije se seksualno sugestivne ili eksplicitne slike i / ili video snimci iskorištavaju (nude ili stavljaju na raspolaganje, distribuiraju ili prenose drugima) treba uputiti na službe za podršku žrtvama i ne pokretati krivično gonjenje;
3. Seksualno sugestivne ili eksplicitne slike i / ili video snimci koje djeca sama prave ne predstavljaju „proizvodnju dječije pornografije“ ako su namijenjena isključivo njihovoj privatnoj upotrebi;
4. Kada dijete posjeduje vlastite seksualno sugestivne ili eksplicitne slike i / ili video snimke, to ne predstavlja „posjedovanje dječije pornografije“ ako su namenjeni samo vlastitoj privatnoj upotrebi;
5. Dobrovoljno i voljno dijeljenja vlastitih sugestivnih ili eksplicitnih slika i / ili video snimaka među sobom ne znači „nuđenje ili stavljanje na raspolaganje, distribuiranje ili prenošenje, nabavku ili svjesno dobijanje pristupa dječjoj pornografiji“ kada je namijenjeno isključivo za njihovu privatnu upotrebu;
6. Kada dijete dobija bez znanja ili namjere seksualno sugestivne ili eksplicitne slike i / ili video snimke koje prave druga djeca ne predstavlja „nabavku ili svjesno dobijanje pristupa dječjoj pornografiji putem informaciono-komunikacionih tehnologija“;

7. Djeca bi trebala biti krivično gonjena zbog ponašanja u vezi s "dječijom pornografijom" samo kao krajnje sredstvo i prednost treba dati, zavisno od okolnosti, pogodnijim metodama rješavanja njihovog štetnog ponašanja (npr. vaspitne mjere, terapijska pomoć), kada:

a. djeca koja su u početku pravila svoje seksualno sugestivne ili eksplicitne slike i / ili video snimke samo za svoju privatnu upotrebu, nakon toga odluče da svjesno ili namjerno nude ili čine dostupnim, distribuiraju ili prenose te slike i / ili video snimke drugima;

b. djeca koja dobivaju od druge djece njihove seksualno sugestivne ili eksplicitne slike i / ili video snimke koje su sama napravila, a da ih nisu tražila, naknadno odluče da zadrže (tj. pohrane, a ne obrišu) takve slike i / ili video snimke;

c. djeca namjerno nabavljaju seksualno sugestivne ili eksplicitne slike i / ili video snimke koje prave druga djeca.